

KAKO BITI PRIJATELJ

Nositelj: Centar za socijalnu inkluziju

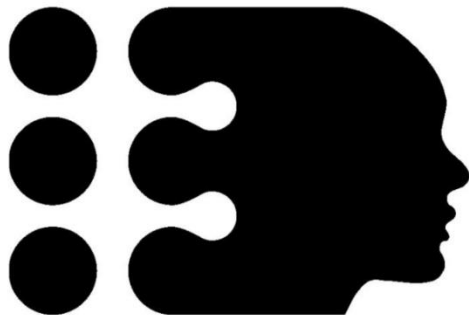
Autorica: Jasmina Kos

Sufinanciralo:

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

PARTNERI PROJEKTA

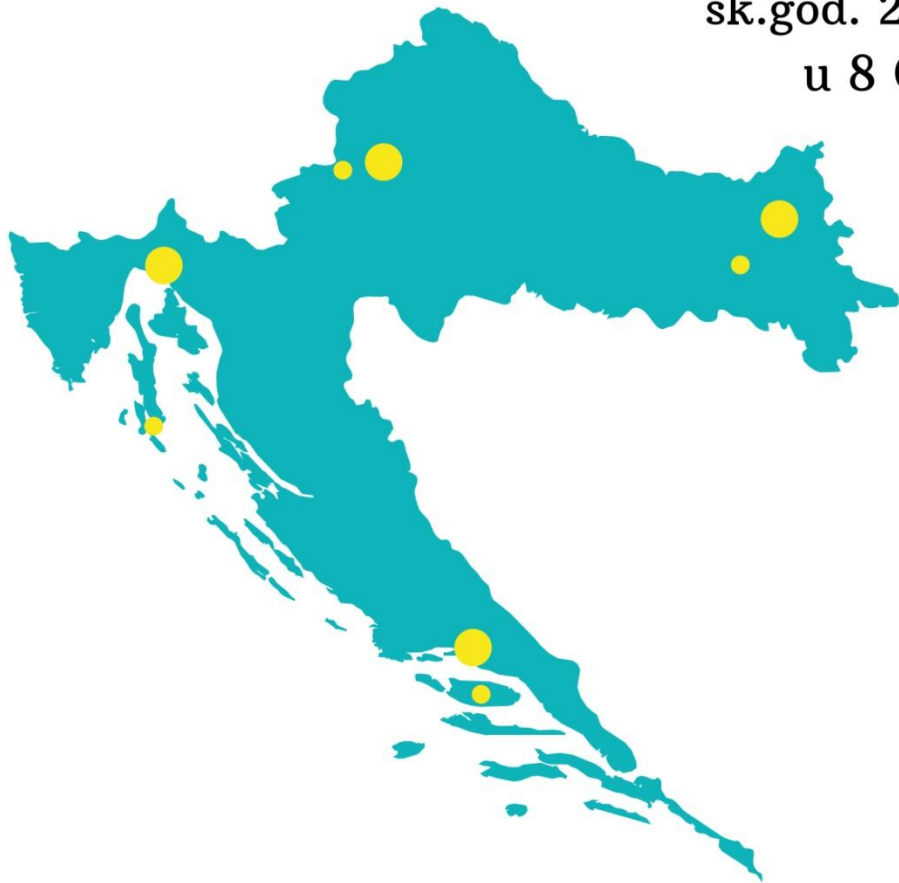

Centar za odgoj i obrazovanje
"Vinko Bek"

Centar za odgoj i obrazovanje
"Slava Raškaj" Zagreb

PROVEDBA PROJEKTA
šk.god. 2022./23.
u 8 OŠ

ZAGREB
OŠ Grigora Viteza

SPLIT
OŠ Manuš

RIJEKA
OŠ Pećine

OSIJEK
OŠ Mladost

SAMOBOR
OŠ Bogumila Tonija

BOL
OŠ Bol

MALI LOŠINJ
OŠ Maria Martinolića

SATNICA ĐAKOVAČKA
OŠ Satnica Đakovačka

CILJ PROJEKTA

Osmisliti i izraditi kvalitetne sadržaje vezane uz brajicu i znakovni jezik, u suradnji sa stručnjacima i slijepim/gluhim osobama.

Provjeriti ih i primijeniti u raznolikim obrazovnim sredinama u 8 OŠ, uz podršku učitelja i stručnih suradnika.

Ukloniti neznanje i nelagodu kod učenika u ranoj fazi obrazovanja, te razvijati uključivo društvo jednakih šansi za sve.

KORISNICI PROJEKTA

IZRAVNI

316 UČENIKA

29 UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA

NEIZRAVNI

∞ UČENIKA
UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA

SURADNICI

edukacijski rehabilitator

tiflopedagog

učitelj

gluha osoba

stručnjak za brajicu

ilustrator

pedagog

logoped

nagluha osoba

slijepa osoba

arhitekt

knjižničar

lektor

grafički dizajner

školski psiholog

slabovidna osoba

IZRAĐENI SADRŽAJI

PRIČA: MAČAK KREŠO SE PITA:
"KOJE JE BOJE SRCE MOJE"

TISKANA SLIKOVNICA (UV LAK)

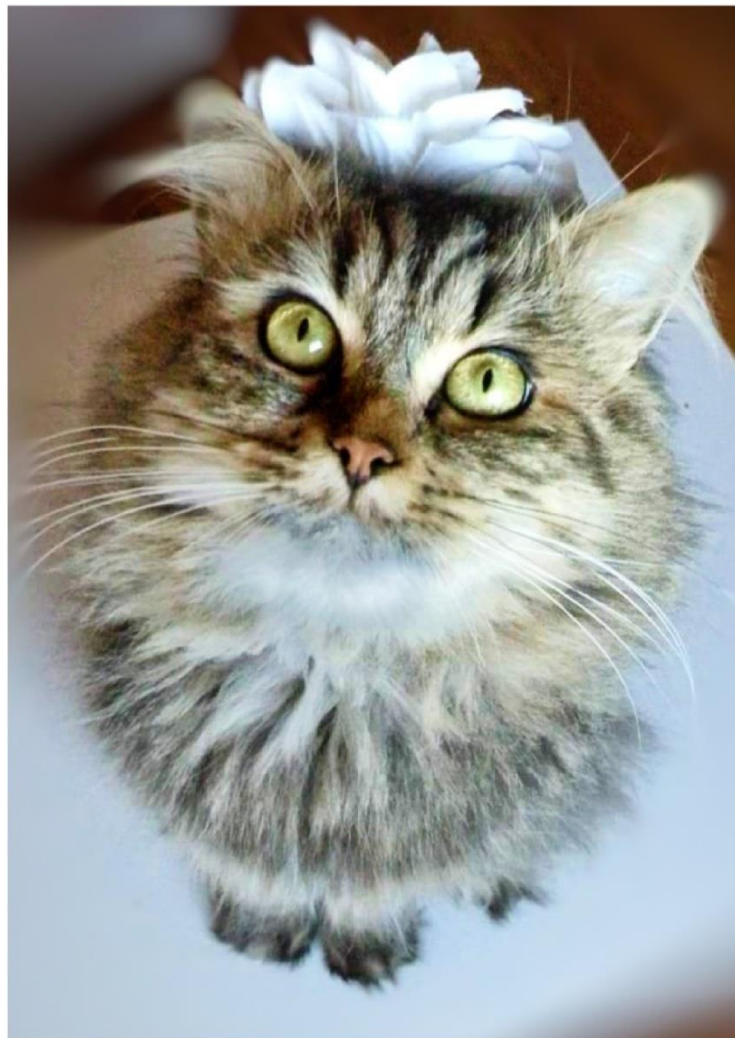
AUDIO PRIČA

3D PRINTANA SLIKOVNICA

PRIČA NA ZNAKOVNOM JEZIKU

RADNI MATERIJALI

PRIPREMA ZA SAT RAZREDNIKA

TISKANA TAKTILNA SLIKOVNICA - UV LAK

Slikovnica na brajci i uvećanom crnom tisku, uz reljefno izdignute i teksturirane ilustracije kontrastnih boja.

Prije nego im je uspio išta reći, vrapci su morali pobjeći. S vjetrom su došle kapi kiše. Bilo ih je sve više i više. Jedna je Kreši skočila na nos!

“Možda tvoje srce nema boju. Možda je prozirno kao kišna kap, kao brzi potok ili planinski slap. Prozirno kao vjetar koji nas nosi. Ne vidiš ga, ali osjećaš u kosi.”

Čim je to izgovorila, kao na toboganu, skliznula mu je niz brk i nestala.

3D PRINTANA TAKTILNA SLIKOVNICA

AUDIO PRIČA DJECA BEZ TEŠKOĆA ZA SLIJEPE I SLABOVIDNE VRŠNJAKE

Zagreb
Samobor
Rijeka
Split
Bol
Osijek

AUDIO PRIČA

VIDEO PRIČA NA
ZNAKOVNOM JEZIKU

abeceda

(Latinica)

1 ● ● 4 **Brajična kućica:**
2 ● ● 5 osnovni element brajice
3 ● ● 6 koji predstavlja jedno
slovo/mjesto.

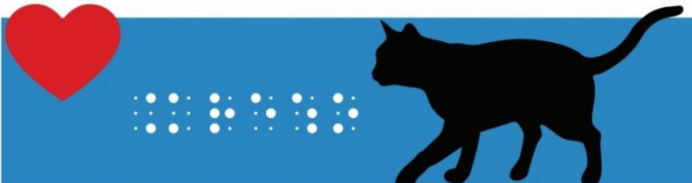
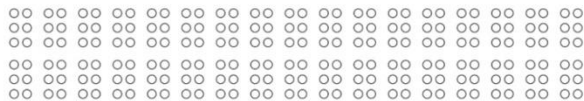

(Brailleovo pismo)

a	b	c	č	ć	d
dž	đ	e	f	g	h
i	j	k	l	lj	m
n	nj	o	p	r	s
š	t	u	v	z	ž

Predznak za veliko slovo : označava da je slovo u prvoj sljedećoj kućici veliko.

ZADATAK: Napiši svoje ime na Brailleovom pismu (Brajici)

Radni listić "abeceda" - brajica/latinica Zadatak 3: napiši svoje ime brajicom

REAKCIJE

„Djeca su reagirala izrazito pozitivno. Sat smo produljili na dva sata. :) Posebno im je bilo zanimljivo pisanje "na brajci".

Video priča uz znakovni jezik je bila, možda, najdojmljiviji dio. U razredu je bila potpuna tišina i trebalo im je nekoliko minuta da izraze svoj dojam.

Svakako ću rado ove sadržaje preporučiti svojim kolegicama. Smatram ih izrazito zanimljivim i vrijednim.“

Snježana Škiljan, **učiteljica**,
OŠ Bogumila Tonija, Samobor

„Djeca dirnuta, oduševljena, a mi s dodatnom toplinom u srcu šaljem pozdrave i još jednom zahvaljujemo što smo prošli ovo nezaboravno iskustvo. **Tvoji bliski suradnici - učenici, učiteljice i ravnateljica.**“

Marita Guć, **ravnateljica** OŠ Manuš, Split

„Učenici su bili oduševljeni. **Uživali su, pažljivo pratili, sudjelovali. Bez pretjerivanja... A bio je 6. školski sat.**

Dovoljno govori da je dvoje učenika poželjelo posuditi knjigu na par dana kod kuće kako bi proučili brajicu.

Baš sam zahvalna na pruženoj prilici da budemo partneri u ovom predivnom projektu.♥“

Ana Bodlović, **pedagoginja**, OŠ Bol

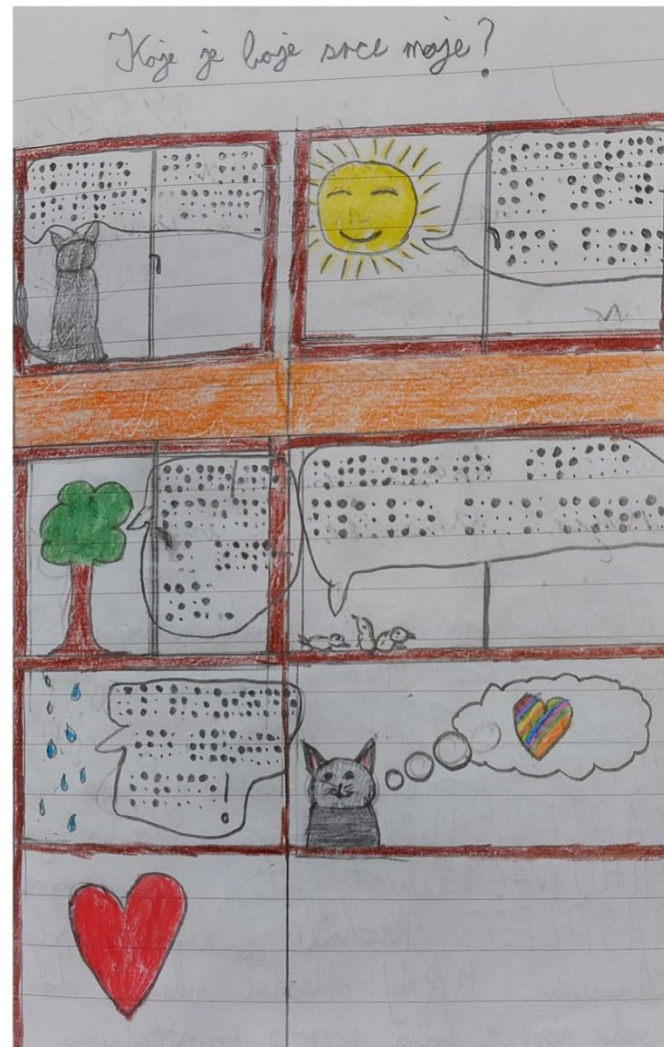
„Djeca su stalno bila fokusirana zbog dobro osmišljenih i raznolikih aktivnosti tijekom predviđenog jednog školskog sata.

Iako je 45 minuta bilo dovoljno za provedbu radionice, dobro bi bilo proširiti projekt, jer je **ovaj jedan školski sat kod učenika tek otvorio temu, koja im je vrlo zanimljiva.**“

Zora Janušić, **školska psihologinja**, OŠ Mladost, Osijek

“Moramo se više družiti sa djecom koja su malo drugačija od nas. **Bilo bi lijepo kada bi im više pomagali. Onda ste pravi prijatelji.** Otvorite svoja vrata od srca i prihvatite sve.“

Lucija T., **učenica** 2. razreda, Zagreb

NASTAVAK PROJEKTA KAKO BITI PRIJATELJ

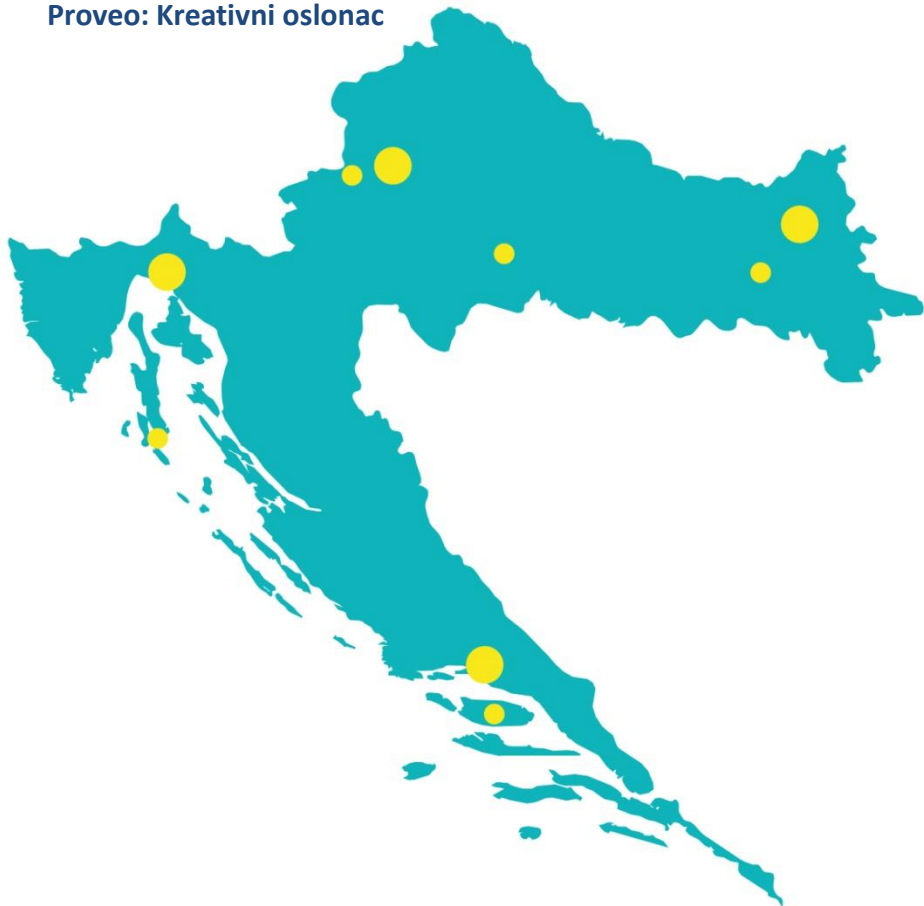
srpanj 2022.
osnovana udruga

11/2022. - 04/2023.
provedeno istraživanje

ožujak 2023.
Prijava projekta na Erasmus+

lipanj 2023.
diseminacija projekta i istraživanja na
VI Međunarodnoj konferenciji
”Multidisciplinarni pristupi u edukaciji
i rehabilitaciji” u Sarajevu, BiH

Istraživanje o stavovima i znanju učenika 4. razred OŠ i njihovih roditelja o djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom.
Proveo: Kreativni oslonac

ANONIMNA ANKETA
11/2022. - 04/2023.

582 ISPITANIKA

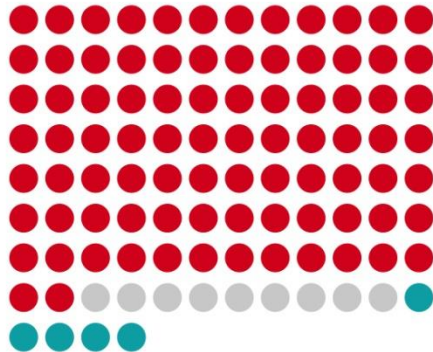
316 UČENIKA 4. razreda OŠ
266 RODITELJA

●
Zagreb
Split
Rijeka
Osijek

●
Samobor
Kutinska Slatina
Satnica Đakovačka
Mali Lošinj
Bol

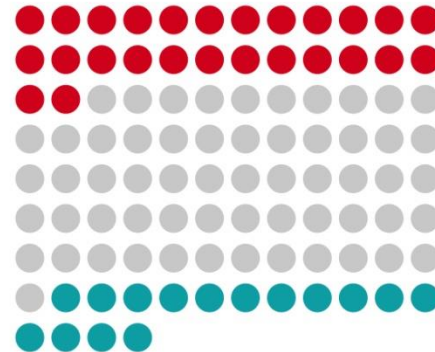
UČENICI I RODITELJI

Poznaješ li
dijete s teškoćama u razvoju
ili osobu s invaliditetom?

- POZNAJEM (85.91%)
- NISAM SIGURAN/NA (9.45%)
- NE POZNAJEM (4.64%)

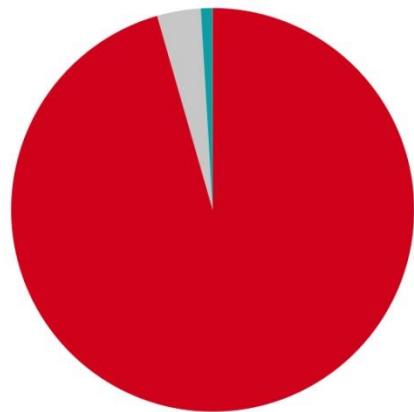
Koliko često susrećeš
djecu s teškoćama u razvoju
i osobe s invaliditetom?

- ČESTO . (26.2%)
- PONEKAD . (58.66%)
- RIJETKO/NIKADA (15.14%)

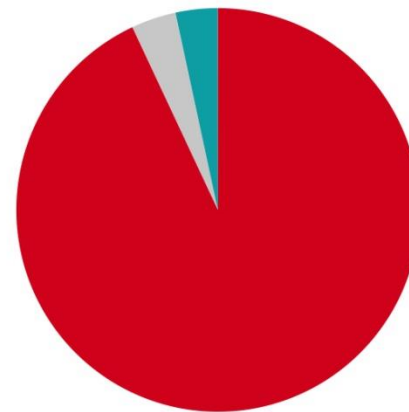
Je li vam žao
djece s teškoćama u razvoju i
osoba s invaliditetom?

UČENICI

DA (95.57%) Nisam sigurna/an (3.48%)
NE (0.95%)

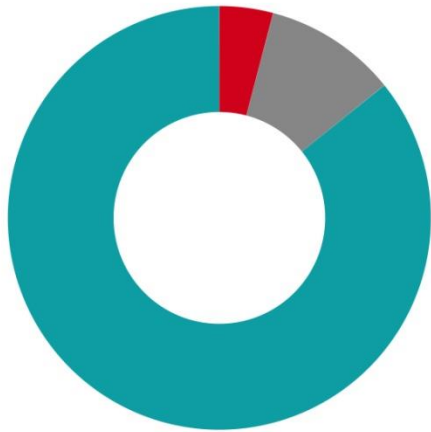
RODITELJI

DA (93.05%) Nisam sigurna/an (3.57%)
NE (3.39%)

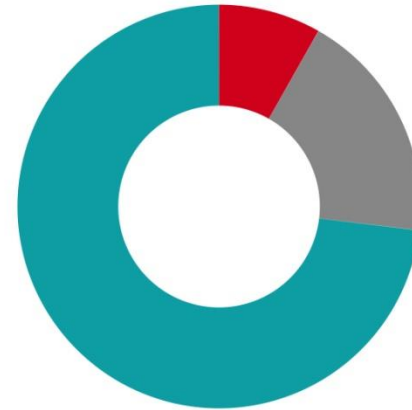
UČENICI 4. RAZREDA OŠ

Mogu postati gluh/a
zato što se igram
s prijateljem koji je gluh.

DA (4.11%) Nisam sigurna/an (10.13%)
NE (85.76%)

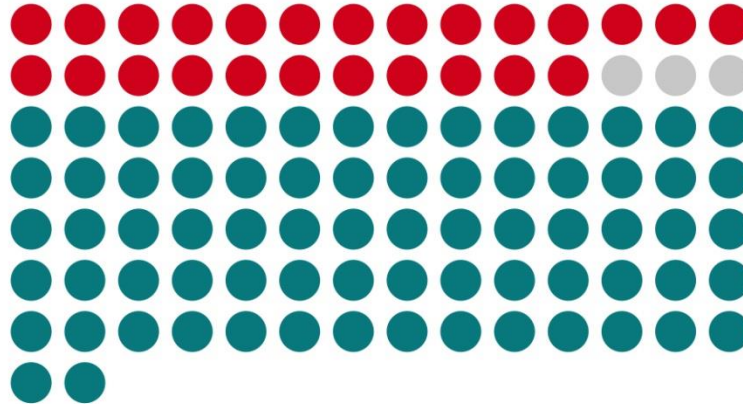
Neugodno mi je biti
u blizini ili komunicirati
s DTR ili OSI.

DA (8.23%) Nisam sigurna/an (18.67%)
NE (73.1%)

UČENICI 4. RAZREDA OŠ

Šetaš ulicom.
Vidiš slijepu osobu koja
stoji pokraj raskrižja,
a semafor ne radi.
Što ćeš učiniti?

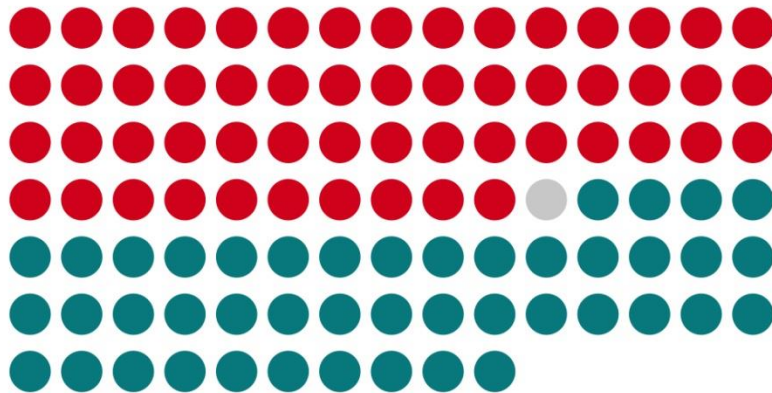
■ Primit ću slijepu osobu za ruku i prevesti je preko ceste. (25.32%)

■ Ništa, nastavit ću šetati. (2.53%)

■ Pitat ću slijepu osobu treba li joj pomoć u prelasku ceste. (72.15%)

RODITELJI UČENIKA

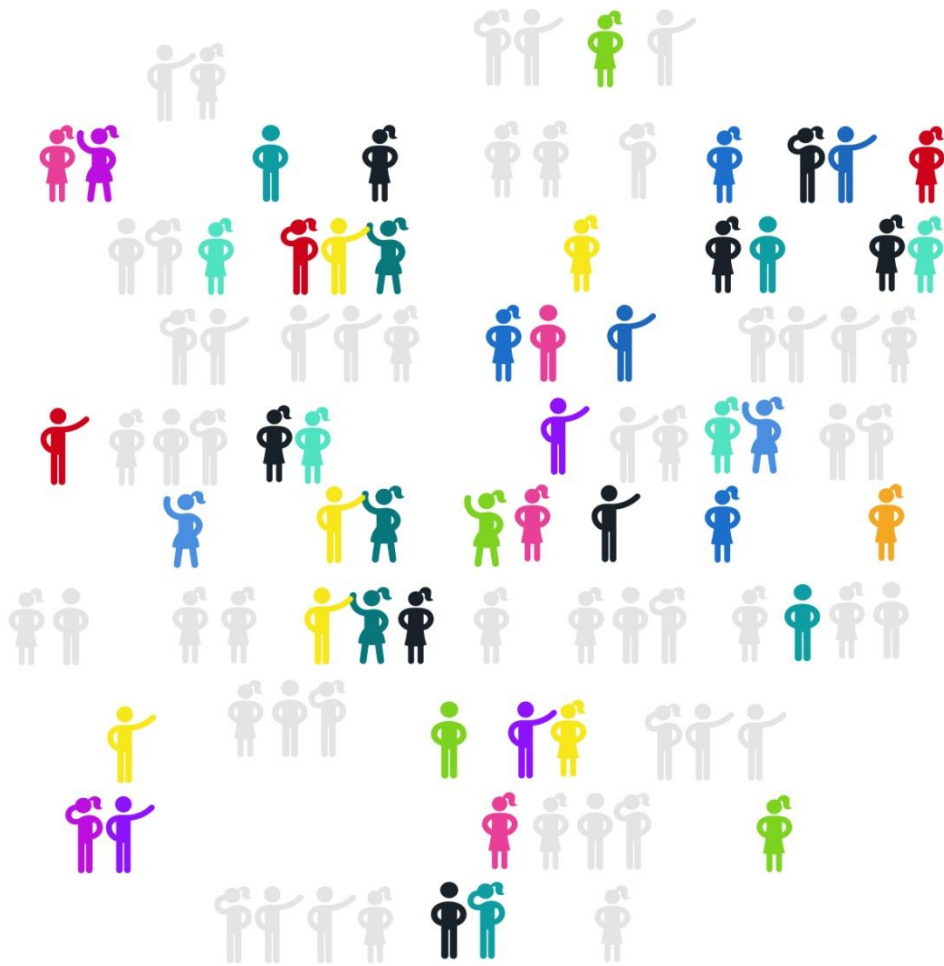
U punom tramvaju stojite pokraj slijepe osobe s bijelim štapom u pratnji videće osobe. Slijepoj osobi viri novčanik iz otvorene torbe. Što činite?

■ Upozorit ću osobu u pratnji da zatvori torbu slijepe osobe. (55.26%)

■ Ništa, slijepa osoba ima pratnju koja brine o tome. (0.75%)

■ Upozorit ću slijepu osobu da joj je otvorena torba. (43.99%)

- roditelji

31,95%

Znam kako komunicirati s osobama
s raznim vrstama invaliditeta.

- roditelji

91,35%

Objasnila/o sam svojem djetetu
kako se odnositi prema DTR i OSI.

- učenici

49,36%

S roditeljima sam razgovarala/o
osobama s invaliditetom.

KAKO BITI PRIJATELJ

KREATIVNI OSOLONAC

Al Jazeera Balkans & dm BiH
- prilagodba slikovnice za FBiH i donacija školama i udrugama

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA RH
2023./24.

- provedba projekta u 20-ak OŠ

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA RH
2022./23.

- izrada sadržaja (slijepi, gluhi)
- provedba sadržaja u 8 OŠ

ERASMUS+

- izrada sadržaja (širi spektar teškoća i invaliditeta)
- provedba u 10 OŠ u Hrvatskoj i Sjevernoj Makedoniji

HVALA NA POZORNOSTI!

Jasmina Kos
autorica projekta “Kako biti prijatelj”
predsjednica udruge Kreativni oslonac

jasmina.kos@gmail.com